

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. XIII. Aliquæ rationes ob quas debent Sacerdotes quæcunque peccata,
præcipuè publica, euitare, & quomodo ea sint per pœnitentiam reparanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

Epist. 3.
Referitur.
D. 38. c.
Nullus.

»

»

»

»

»

c Isaia. 14.

c.

d Philip. 2. 8

Tremant igitur Sacerdotes, & Ecclesiastici, qui facile in peccata labuntur: si moniti ab Episcopis, & visitatoribus suis non emendantur. Nam forte id erit signum, quod velit Deus ultimam de eis sumere vindictam: propterea enim hanc ipsis permittit inobedientiam, & repugnantiam. Non dedignentur doceri & moneri, si officijs suis satisfacere, & animas suas saluare velint. Audiant quid Clemens Papa grauissimis hisce verbis dixerit: Nullus Episcopus propter opprobrium senectutis, vel nobilitatem generis, à paruulis, vel minimis eruditis, si quid est utilitatis, aut utilitatis, inquirere negligat. Qui enim rebelliter uiuit, & discere, atque agere bona recusat, magis Diaboli quam Christi membrum esse ostenditur, & potius infidelis, quam fidelis esse monstratur. Et quia in originali ipsi Epistola non additur: *Episcopus*, sed absolute ponitur: Nullus propter opprobrium, &c. intelligendus est Pontifex cum omnibus esse locutus, siue sit Episcopus, siue Sacerdos, siue Sæcularis. Nam nolle discere, nolle obedire, & alteri se subijcere proprium est Sathanæ: qui præ superbia uoluit, *c Solium suum super astra exaltare*, ut nullum agnosceret superiorem humiliare autem se & obedire, valde proprium est Christi Domini, *d qui humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem*. Ac proinde qui gloriantur se esse Christianos, & ipsius Christi Ministros: honori sibi tribuere debent, quod se alijs subijciant; quod si qua ignorantia laborant: gaudere debent, quod doceantur; & si in culpam aliquam sunt prolapsi: æquo animo accipere debent, quod corripiantur.

CAPVT. XIII.

ALIQVAE RATIONES OB QUAS DEBENT SACERDO-

tes quacunq; peccata, præcipue publica, euitare; & quomodo ea sint per penitentiam reparanda.

Homil. 43.
Imperf. referitur. D.
40. c. Multi.

»

»

»

»

»

XDICTIS IN SUPERIORIBVS CAPITIBVS facile intelligitur, quàm sit execrandum Sacerdotali dignitati uitã coniungere improbã: confunditur enim illa, & pudore afficitur cum tali ei comes accedit, cuius fœditate frustratur excelſe sue dignitatis fructibus. Nã (vt ait S Chrysoſtomus) multi Sacerdotes, & pauci Sacerdotes. Multi in nomine, & pauci in opere. videte ergo fratres quomodo sedetis super cathedram: quia non cathedra facit Sacerdotem: sed Sacerdos cathedram; non locus sanctificat hominem, sed homo locum sanctificat. Non omnis Sacerdos Sanctus, sed qui sanctus est, vocari potest Sacerdos. Qui bene sederit super cathedram, honorem accipit cathedræ; qui malè sederit, iniuriam faciet cathedræ. Ideo quæ malus

Sacerdos

Sacerdos de Sacerdotio suo crimen acquirit, non dignitatem. De tali enim dignitate dicere licet, quod Salomon dixit de a muliere pulchra & fatua, siue leui, quod sit *circulus aureus in naribus suis*: quia non habita ratione auri status ac dignitatis adeo excellæ, eam defœdant & maculant voluptatibus carnis, & alijs peccatis. Quod autem dignitas excelsior est, eò maior est iniquitas, si indignè tractetur. Nec sufficit, ad eam peruenisse ex uocatione & electione Dei: si postea deficias in ijs, quæ, ille præscribit ac iubet. Non enim b *ignis tantum egressus est à Domino & interfecit ducentos quinquaginta viros ambitiosos, qui vlturpantes sibi Sacerdotium Aaron offerebant incensum*, vt superius est dictum; sed etiam c *egressus ab eodem Domino ignis deuorauit Nadab & Abiu filios ipsius Aaron, vocatos & electos à Deo ad Sacerdotiũ, eò quod offerrent coram Domino ignem alienum*, relicto igne Sanctuarij, quo ex Dei præscripto vti oportebat: ad significandum (vt perpendit Beda) quod Sacerdotes deserentes ignem Diuini amoris, amplectentes verò ignem amoris proprij & cupiditatum carnalium ac terrenarum, sint comburendi & puniendi à Deo propter illas. Ac propterea non sine causa dixit S. Augustin. Nihil est in hac vita & maxime hoc tempore lætius, & hominibus acceptabilius Episcopi, aut Presbyteri, aut Diaconi officio, si perfunctoriè atque adulatoriè res agatur. Sed nihil apud Deum miserius, & tristius, & damnabilius; nihil item est difficilius, laboriosius, & periculosius Episcopi, aut Præsbyteri, aut Diaconi officio; sed apud Deum nihil beatius, si eo modo militetur, quo noster Imperator iubet. Quare vt nihil in hac vita est dignitate Sacerdotali gloriosius: si rectè in ea agatur, sicut Christus constituit: ita nihil apud Deum magis condemnatione dignum, quam si indignè illa tractetur. Quemadmodum enim periculosior est ex loco valde alto casus: ita ait S. Ambrosius, est grauior lapsus Sacerdotis obedientis Sathanæ, qui existenti in pinaculo templi suadet: d *mitte te deorsum*. Et quid magis indignum esse potest, quam sit characterem Sacerdotalem, qui est proprius ministrorum Christi cõiungas cum characterem & signo Anti Christi: quod est peccatum, per quod efficietur eius mancipium? videtur sanè dignitas hæc adeo sacra ad Deum clamare, & iusticiam petere: vt ab hac tyrannide liberetur, punito pro meritis eo, qui talem ipsi violentiam infert. Huc accedit grauißima iniuria, quam Sacerdos infert hospiti, quem excipit: cum eum in templo immundo, in sepulchro profano, in ventre fœtido, & in confracta lectica collocat. Si indignum iudicatur, quod obsessus quispiam à Dæmone, Sacerdos creatur; aut Sacrum Missæ celebret: propterea quod grauis sit indecentia, quod Christus Dominus noster hospitetur in corpore à Dæmone possessio; multò erit magis indignum in oculis Dei, quod hospitetur in corpore subiecto peccatis: quæ Christus Dominus noster plus quam

a Pro. 11. 22.

b Nũ. 16. 35.

c Leuiti. 10. 2.

Apud Li-
ponum in
Casena.
Exod. 28. 12
inicio &
Glossa.

I
Epist. 148.
refertur D.
40 c. Ante
omnia.

Lib. de di-
gnis. Sacer-
dotis, c. 2.
d Matt. 4. 6

Homil. 83,
in Matth.

iplos Dæmones horret, ac detestatur. Ac propterea ait S. Chrysostomus non tam graue esse detrimentum, quod sint in Ecclesia Dei à Dæmonibus obfessi, quam quod sint improbi Sacerdotes, qui ipsum Christum, eiusque sanguinem conculcent. Grauiſſimam etiam iniuriam infert ipsi potestati ordinis, data ei ad remittenda peccata: quia illam coniungit cum ipsis inimicis, ad quorum destructionem illa dirigitur. Et cum deberet esse aliorum ægrotantium medicus, quorum morbi sunt voluntarij: ipse gaudet, quod fiat eorum particeps. Et ipsius morbi eò sunt deteriores quòd ratione officij sui deberent prius ab eo curari. Nam hic rectè locum habet commune prouerbiũ, quod Christus Dominus noster opportunè protulit: *e medice, cura teipsum*, cur placet tibi ægrotare: cum possis ex gratia Dei teipsum curare, & ex officio tibi incumbat alios curare? Quomodo alij ægroti sperabunt se à te curandos qui teipsum non curas?

c Luc. 4. 23.

§. I.

a Mala. 2. 8.

Homil. 17.
in Euāgelia

In Psal. 68

QUID autem dicam de alia circumstantia malitiam illam augente. Cum enim ex officio incumbat aliorum curare peccata: ea potius auget malis suis exemplis. Hæc illa est Dei querela in malos Sacerdotes, dicentis eis: *a vos autem recisistis de via, & scandalizastis plurimos in Lege, & irritum fecistis pactum*, quod ego iniui cum *Leui*. Nam ex improba vestra vita scandalizati alij, occasione sumpturunt ea imitandi. Ac propterea ait S. Gregorius à nullo accipere Dñm nostrum tantam iniuriam, quantum à malis Sacerdotibus. Nam quos ipse constituit ad alios corrigendos: ipsi eos potius malo suo exemplo deprauant, vorantes peccata, qui ratione sui officij ea erant extirpaturi. Hos ait S. Augustinus esse, qui Christo Domino nostro fel præbent comedendum, & acetum porrigunt bibendum. Cum enim ipse salutem animarum esuriat ac sitiat: Sacerdotes, quorum est famem & sitim illam mitigare, eas adiuuando vt saluentur; potius eas scandalizant, & à profectu retardant: huiusmodi enim scandala Christo ipsi sunt fel amarum & acetum horridum.

b Ieron. 12.
13.

Ibi Et
Epist. ad
Nepotian.

c Sapiēt. 6. 7
d Luc. 12.
28.

6

Hic accedit, quod vita sua deprauata fructum corrumpunt egregiorum operum, quæ ratione sui officij præstant: quia nihil ipsi prolunt. Et hac ratione S. Gregorius explicat illud Ieremiæ: *b seminauerunt triticum, & spicas messuerunt: hereditatem acceperunt, & non eis proderit. LXX.* Interpretes legunt: Clericorum non proderunt eis. Quid enim (ait S. Hieronymus) eis proderit nomen Episcoporum, ac presbyterorum: siquidem ipsis dignitatibus suis magis onerantur, & grauius onus portant? Et cipientes potenter tormenta patientur; & d quibus multum datum est, multum quaeretur ab eis: & quibus commendauerunt multum, plus petent ab eis. Nam eò sunt maiores culpæ Sacerdotum, quod sunt maiores honores & excel-

lentia;

lentiæ, quæ cum excelso illo Statu sunt coniunctæ. Maior enim est eorum ingratitude: cum tot fauores ac priuilegia conculcant, nec tantis beneficijs acceptis fideliter respondent. Ita enim S. Gregorius sentit: quod qui plus acceperit, seuerius sit examinandus; nam quod magis augetur dona, rationes etiam crescunt donorum. Et quoniam Deus est iustus iudex, exactam valde de omnibus rebus rationem exigit; de Sacris scilicet, quæ celebrantur; de Horis Canonicis, quas legerunt, de confessionibus, quas exceperunt, aut ipsi fecerunt; de alijs ministerijs, & officijs, quæ præstiterunt; ac de exemplis, quæ alijs dederunt. Quod si in his omnibus defectus aliquos admiserunt, non solum propria peccata ipsis imputabuntur; sed etiam aliorum, qui ex eis occasionem acceperunt, hoc est ex scandalo, aut incuria & negligentia; propter quæ aliena peccata fecerunt sibi propria. Hinc aliud oritur ingens incommodum: sicut enim culpæ adhærescunt & propagantur, ita crescunt & multiplicantur supplicia, quæ propter eas inferuntur. Quemadmodum enim corruptum caput totum corpus corrumpit: ita (ait S. Ambrosius) malitia & negligentia improbum Sacerdotum in causâ est, cur populus vitiorum peste inficiatur, & laboret: ac proinde magnis à Deo calamitatibus afficiatur. Vt videre licet in horrenda illa punitione, quam Deus populo Israël intulit propter peccata filiorum Heli, permittens eadē populum Israël, & e cadere triginta milia de eis, ipsamq; Dei Arcam capi a Philistæis quam potius voluit tradi hostibus suis, quam retineri à Sacerdotibus adeo impijs. Et cum Deus iussit percuti vsque ad interuersionem omnes habitantes Ierusalem, qui non essent signati Thau: adiecit à Sanctuario meo incipit: hoc est (vt S. Hieronymus explicat) vt executio sententiæ inciperet ab improbis Sacerdotibus, qui fuerunt prima origo peccatorum populi, & seueræ illius punitionis.

Denique Sacerdotum peccata adiunctam habent perniciosam valde circumstantiam, difficultatem scilicet curationis & præparationis. Nam si sæculares peccant, Sacerdotes eos corripunt, & pro eis orant: peccantes autem Sacerdotes quis audebit corripere? Et quoniam illorum peccata in iniuriam cedunt Sacramentorum: permittit Deus (vt supra dicebamus) vt eorum remedium non rectè attingant & inueniant. Et quoniam respectum & reuerentiam erga res sacras amittunt: ideo in eis nec iucunditatem illam, nec utilitatem inueniunt, quam sæculares. Quare illa Prophetæ maledictio illos comprehendit: *g tu calcabis oliuam, & non vgeris oleo; & mustum, & non bibes vinum*; nam alijs conferunt Sacramenta, & sacrificia applicant, quibus illi deuotione ac feruore spiritus replentur: ipsi tamen non vnguntur oleo gratiæ, nec vinum charitatis bibunt. Propter has omnes rationes eò vsque progressus est S. Chrylost. vt tremendâ

Homil. 9. in
Euangelia.

7

Lib. de Di-
gnit. Sacer-
dotis c. 5.
S. Greg. Ho-
mil. 17. in
Euang.
c. 1 Reg. 4.
10. 6.
Ezech. 9.
Ibidem.

8

g. Mic. 6.
5.

Homil. 3. in
Acta. Apost.

Homil. 7. in
Ieremiam.

quandam adhiberit exaggerationem, quamvis de Episcopis loqui videatur: non arbitror, inquit, inter Sacerdotes multos esse, qui salvi fiant; sed multo plures, qui pereant. Alij enim deficiunt in vna oblatione, alij in alia, & alij in omnibus. Et Origenes explicans illa verba Ieremiæ: *Cleri eorum non produrunt eis*; hanc profert sententiam: Nolle debetis non statim esse saluandos, quia Clerici sumus; multi enim & Præbyteri pereunt, & laici beatissimi reperiuntur, & c. Deus enim Dominus noster non tam statûs celsitudinem spectat, quam vitam & feruorem in eo existentis: quamvis Status præstantior ex seipso iuuet ad feruentiorem tutioremque vitam ducendam.

§. II

QUID QUID hætenus diximus, non edendit, vt Sacerdotes peccatores desperent, aut animum abijciant; sed vt horrore de suis peccatis concipiant, & statim pœnitentiam agant. Si enim verè pœniteant, vitamque improbam corrigant: tanta est Diuina misericordia (quod superius dicere cœpimus) vt sicut filium prodigum ad se redeuntem recepit, a primamq; stolam, annulum, & calceamenta prima restituit, & locum & honorem, quem prius habebat, ei reddidit: ita ipsi sit redditurus gratiam suam, & charitatem omnemque honorem, ad ipsorum statum pertinentem. Quemadmodum est pulcherrimè depictum in magno quodam Antiquæ Legis Sacerdote, qui vocabatur b *Iesus, filius Iosedeb,* quem vidit *Propheta Zacharias indutum vestibus sordidis, & Sathanam stantem a dextris eius, vt aduersaretur ei.* Et simul Angelum Domini cum alijs Angelis, vt illum defenderent: quem Iesum cum Angelus compunctum videret, conuersus ad Sathanam grauitè illum reprehendit, dicens: *numquid non iste torris erutus de igne? quid illi molestus es? & astantibus Angelis dixit: auferte vestimenta sordida ab eo, & ponite Cidarim mundam super caput eius: & ita fuit factum.* Et dixit Angelus ad eum: *Ecce abstuli à te iniquitatem tuam, & indui te mutatoris, & vestibus preciosis. Et contestabatur Angelus Domini Iesum dicens: Hac dicit Dominus exercituum: si in vis meis ambulaueris, & custodiam meam custodieris: tu quoque iudicabis dorsum meam, & custodies atria mea, & dabo tibi ambulantes tecum aliquos de his, qui nunc hic assistunt.* Quibus verbis magis proprijs & ad rem ipsam pertinentibus exprimi potuit fauor, & studium Dei erga Sacerdotem pœnitentem, etiam si improbus valdè fuerit? Cuius malicia in eo consistit, quod vestes habeat turpes & sordidas. Quemadmodum enim Sacerdos duplices habet vestes: quasdam communes, quibus vititur, cum agit & versatur cum alijs hominibus; alias sacras, quibus tantùm vititur, dum celebrat Diuina mysteria, & harum maculæ sunt multò turpiore: ita duplex est genus culpa-

rum

rum eius, quibus internas animæ vestes commaculat: quædam sunt culpæ contra præcepta & leges, quæ omnes Christianos obligant; aliæ multò turpiore, quas admittit contra sacra mysteria & Sacramenta, quæ administrat: in quibus quamdiu persistit, *Sathan stat à dextris eius, vt aduersetur ei.* Apud autem dicitur *stare à dextris*, & non à sinistris, quia ille est victor: miser autem peccator, tanquam victus & captus, qui nisi, dum viuere, pœnitentiam agat, eueniet ei quod dixit Dauid: *c constitue super eum peccatorem* & *Diabolus stet à dextris eius: cum iudicatur, exeat condemnatus. Fiant dies eius pauci,* & *Episcopatum eius accipiet alter.* Quamdiu tamen vita perdurat, diuina misericordia semper est parata admittere eius pœnitentiam: *cor enim contritum* & *humiliatum nunquam despicit.* Et Angelis custodibus committit, vt Sathana se opponant, eius fraudes & calumnias euertant; vt pœnitentem protegant ac tueantur. Scriptum est enim: *e impietas impij non nocebit ei, in quacunque die conuersus fuerit ab impietate sua.* Quare si peccator sua peccatorum fluentia represserit: Deus etiam fluxum continebit suppliciorum, Dæmonumq; impetus reprimet, qui conabantur eum consumere vsque ad cineres. Et hoc est quod Angelus dixit Sathana: *in crepet Dominus in te Sathan: nunquid non iste est torrus erutus de igne?* Torris enim erat ardens igne suarum concupiscentiarum, & carnalium ac terrenarum cupiditatum; & propè erat vt totus combureretur, & absumeretur: Deus autem, eius misertus, tetigit eius cor, & ad pœnitentiam & lachrymas propter sua peccata impulit: quarum causa illum eripuit ab illo igne: ne omnino combureretur & consumeretur. Ne itaque abijcias animum, ô peccator, etiam si obfuscatum & quasi torrem grauibus peccatis denigratum flammisq; passionum tuarum ardentem te videas: sed conuertere ex corde ad Deum tuum, geme, & improbam tuam vitam desle, proponens firmiter emendationem: quia Deus misericors est, & potens, vt ab isto igne te eripiat; & primam tuam pulchritudinem tibi reddat. Hoc est quod Dominus dixit compuncto & conuerso illi Sacerdoti: *Ecce abstuli à te iniquitatem tuam,* & *indui te mutatoris.* reddidi enim tibi stolam primam gratiæ & charitatis: reliquaque virtutes & supernaturalia dona, quæ illam comitantur & exornant. Vicitur autem vocabulo mutatoriarum vestium, quæ sunt festiua, quibus non quotidie vtuntur homines; sed in diebus maioris lætitiæ, aut cum auctoritatē suā ampliùs manifestare volūt. Vt sic significaret, se etiam spirituales vestes Sacerdotalis dignitatis proprias, ei tradere: cū quibus dignè posset sua ministeria obire. Ac propterea loquens cum Angelis addit: *ponite cidarim mundam super caput eius:* auferte quam priùs habebat valde maculatam; & candidam ac mundam aliam ei imponite, exornantes eius caput (quæ pars est spiritus superior) puritate & sanctitate, quam eius dignitas exigit: tuentes & adiuuan-

c Psal.
108.6.d Psal. 30.
19.c Ezech. 33.
12.

Psalmus
102. 2.

tes eum, vt temper in potterum meis seruitijs insistat; meamque gloriam
purè in omnibus, quæ fecerit, quærat. O Diuinæ misericordiæ altitudi-
nem, quæ aded liberaliter miseræ nostræ compatitur. *f. Benedic anima mea
Domino, & noli obliuisci omnes retributiones eius: qui propitiatur omnibus in-
quitatibus tuis: qui sanat omnes infirmitates tuas, & præ omnibus, qui coronatur
in misericordia & miserationibus;* texti enim preciosam valde coronam et
immoensis suis misericordijs, quam tuo capiti imponit, protegens te pater-
na sua protectione, vt in eius amore perseverans, promissam tibi gloriam
coronam cõsequaris. vt autè clariùs agnoscas magnitudinẽ harum miseri-
cordiarum: audi duos fauores & singulares benevolentias, quas hic De-
minus Sacerdoti illipœnitenti promittit; si in obseruatione mandatorum
eius perseveret; quas eisdem offert cuicumque alteri pœnitenti, ac dolen-
ti de mala sua vita, & negligentia in suo officio. *Primus* fauor ac beneuo-
lẽtia est, quod illũ admittit ad sua officia obeunda cũ ea auctoritate & spi-
ritu, quem illa exigunt. *Iudicabis*, inquit, *domum meam, & custodies atria
mea;* templum scilicet meum, quasi diceret: auxilio meo tibi adero, vt ple-
nè impleas Sacerdotij ministeria: ita vt Sacrificium Missæ offeras, vt
portet; & Iudicis officium in domo Dei obeas, vt remittere possis pecca-
ta, quæ pœnitentes confitentur; zelesque Ecclesiæ honorem in omnibus
ad cultum Diuinum spectantibus. Et quoniam solus non sufficies ad res
adedo excelsas præstandas, alterum offero fauorem: *& dabo tibi ambulantes
tecum de his, qui nunc hic assistunt,* Angelos scilicet aliquos, qui in mea
præsencia assistunt, tibi assignabo. Nam, præter Angelum cuiusque
Christiani custodem, dat Deus Prælati Ecclesiæ alios 'Angelos', qui in
suis officijs illos iuuent. Et credendum est, etiam assignare omnibus Sa-
cerdotibus propter celsitudinem duorum ministeriorum, quæ obeunt: sa-
crificandi scilicet, & confessiones audiendi. Vt subsidio illis sint ad ex-
actam eorum executionem; aut saltem tempore necessitatis, aut immi-
nentis periculi mittit subsidium aliquod Angelorum, quemadmodum
misit *g. Eliseo Propheta*: vt eos tueantur ac defendant ab
eorum hostibus, qui rabie quadam contendunt San-
ctorum eorum ministeriorum fru-
ctum impedire.

g 4. Regum
6. 17.